ΥΠΠΟ – ΕΣΜΑ
ΜΕΛΕΤΕΣ - ΕΚΘΕΣΕΙΣ- ΕΙΣΗΓΗΣΕΙΣ ΤΕΧΝΙΚΟΥ ΓΡΑΦΕΙΟΥ ΑΚΡΟΠΟΛΕΩΣ

Α.ΠΑΠΑΝΙΚΟΛΑΟΥ – Κ.ΖΑΜΠΑΣ

ΤΕΧΝΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗΝ ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΤΟΥ ΤΟΙΧΟΥ ΚΑΙ ΤΗΣ ΟΡΟΦΗΣ ΤΗΣ ΒΟΡΕΙΑΣ ΠΡΟΣΤΑΣΕΩΣ

ΑΘΗΝΑ
ΟΚΤΩΒΡΙΟΣ 1981

Φ.2/5

ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΣΥΝΤΗΡΗΣΕΩΣ ΜΝΗΜΕΙΩΝ ΑΚΡ. ΠΟΛΕΩΣ
ΑΡ. ΕΙΣ. 137
ΑΡ. ΕΥΡ.

ΠΡΟΣ τήν Ἐπιτροπή Συντηρήσεως Μνημείων Ἀκροπόλεως

ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ
ΣΥΝΤΗΡΗΣΕΩΣ ΜΝΗΜΕΙΩΝ ΑΚΡΟΠΟΛΕΩΣ
ΑΡΙΘΜ. ΠΡΩΤΟΚ. 85/1981
ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ 23/10/81

ΤΕΧΝΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ

ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗΝ ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΤΟΥ ΤΟΙΧΟΥ ΚΑΙ ΤΗΣ ΟΡΟΦΗΣ ΤΗΣ ΒΟΡΕΙΑΣ ΠΡΟΣΤΑΣΕΩΣ

1. Ἡ ἀνάγκη τῆς σωστικῆς ἐπέμβασεως στόν τοῖχο τῆς Β. Προστάσεως στήν περιοχή πάνω ἀπό τό θύρωμα ἐπιβεβαιώθηκε κατά τήν διάρκεια τῆς ἀποξηλώσεως τῶν ἀρχιτεκτονικῶν μελῶν. Οἱ λιθόπλινθοι (ΛΙΠ), τό ρωμαϊκό ὑπέρθυρο καί ἡ ἐπίστεψή του βρέθηκαν κατακερματισμένα ἀπό τή σύγχρονη δράση τῆς διογκώσεως τῶν μεταλλικῶν συνδέσμων καί τῆς μηχανικῆς καταπονήσεως ἀπό τά ὑπερκείμενα βάρη. Ἡ ἰσορροπία τῆς περιοχῆς αὐτῆς ὀφειλόταν τελικά σέ τυχαίους παράγοντες, ὅπως ἡ σφήνωση τοῦ ἑνός μέλους μέ τό ἄλλο καί ἦταν ἐξαιρετικά ἐπισφαλής σέ περίπτωση σεισμοῦ.

Ἡ ἀποξήλωση ὁλοκληρώθηκε τό πρῶτο δεκαπενθήμερο τοῦ Ὀκτωβρίου καί ἀφοροῦσε τήν περιοχή πάνω ἀπό τό ὑπέρθυρο, ὅπως φαίνεται στό σχετικό σχέδιο τῆς Ἔκθεσης τοῦ Ἰουνίου 1981. Τελικά, δέν ἀφαιρέθηκαν οἱ ΛΙΠ 788α, 640 καί 650 τῆς δυτικῆς παραστάδας τοῦ τοίχου πού βρέθηκαν σέ πολύ καλή κατάσταση. Ἡ ἀφαίρεση τῶν ΛΙΠ αὐτῶν εἶχε προταθεῖ προκειμένου νά διορθωθεῖ κατά τήν ἀποκατάσταση τῆς περιοχῆς ἡ ἀπόκλιση τῆς παραστάδας ἀπό τήν κατακόρυφο. Ἡ διόρθωση αὐτή ἀφοροῦσε μόνο τούς τρεῖς ἀνώτερους δόμους στούς ὁποίους γινόταν ἐπέμβαση καί ἦταν μερική ἀφοῦ καί οἱ πρός τά ἀνατολικά ΛΙΠ πού δέν προβλεπόταν ἡ ἀποξήλωσή τους παρουσιάζουν μετατόπιση πρός τά δυτικά. Ἐπειδή δέ ἡ ἐργασία ἀφαιρέσεως τῶν ΛΙΠ τῆς παραστάδας ἀπαιτοῦσε προηγούμενα καί τήν ἀφαίρεση τοῦ ὀγκώδους ἐπιστυλίου τῆς Προστάσεως, ἀποφασίστηκε ἀπό τούς ὑπεύθυνους μηχανικούς τοῦ ἔργου, μέ τήν σύμφωνη γνώμη τῆς ὁμάδας ἐποπτείας τῆς ΕΣΜΑ, νά μήν ἐπεκταθεῖ ἡ ἀποξήλωση καί στήν Παραστάδα.

2. Ἡ ἀποκατάσταση τῆς περιοχῆς θά περιλάβει τήν συντήρηση τῶν ἀρχιτεκτονικῶν μελῶν πού ἤδη βρίσκονται στό ἔδαφος, τήν συγκόλληση καί ἐνίσχυσή τους, ὥστε νά ἀποκτήσουν μονολιθικότητα καί τέλος τήν ἐπανατοποθέτησή τους. Ἡ ἐπανατοποθέτηση θά γίνει μέ τέτοιο τρόπο ὥστε νά ἐπιτευχθεῖ ἀσφαλής στατική λειτουργία μέ τίς ἐλάχιστες ἐπεμβάσεις στό ἀρχαῖο ὑλικό. Ἡ σειρά τῶν ἐργασιῶν ἔχει ὡς ἑξῆς:

α) Τό Ρωμαϊκό ὑπέρθυρο εἶναι σπασμένο σέ δύο κύρια μεγάλα κομμάτια πού καθένα ἐμφανίζει ἐπιμέρους θραύσεις καί ρηγματώσεις. Ἡ ἀπο-

./.

κατάσταση τῆς μονολιθικότητάς του περιλαμβάνει τή συγκόλληση τῶν μικροτέρων τεμαχίων μέ τσιμεντοπολτό καί βλῆτρα άπό τιτάνιο κάί στή συνέχεια τήν συγκόλληση τῶν δύο κυρίων κομματιῶν μέ τσιμεντοπολτό καί μέ ὀπλισμό τῆς διατομῆς συγκολλήσεως μέ ράβδους τιτανίου. Τό ὑπέρθυρο μαζί μέ τά ὑπερκείμενα βάρη πού θά φέρει δέν πρέπει νά ἐδραστεῖ στίς ρωμαϊκές παραστάδες τοῦ θυρώματος πού έμφανίζουν (ίδιαίτερα ἡ δυτική) σοβαρή άπομείωση τῆς διατομῆς. Γιά νά μεταφερθοῦν τά φορτία στούς ΛΙΠ πού βρίσκονται δίπλα στίς παραστάδες θά τοποθετηθεῖ-στήν έντορμία,πού ὑπάρχει άπό τίς έργασίες Ν.Μπαλάνου, δοκός άπό τιτάνιο διατομῆς διπλοῦ Τ, πού θά ὑποστηρίζει τό ὑπέρθυρο καί θά μεταφέρει τά φορτία μέσω ἐφεδράνων άπό τιτάνιο στόν τοῖχο. Ἐπειδή ἡ θέση τῆς έντορμίας ὡς πρός τήν διατομή τοῦ ὑπερθύρου εἶναι ἔκκεντρη θά ὑπάρξει ἐξασφάλιση άπό άνατροπή.

β)Ἡ ἐπίστεψη τοῦ ὑπερθύρου καί οἱ ὑπερκείμενοι ΛΙΠ μέ α.ά. 643, 652 καί 653 θά ἐδράζονται στό ὑπέρθυρο. Ἡ ἐπίστεψη πού εἶναι θραυσμένη σέ τρία μεγάλα κύρια κομμάτια θά συγκολληθεῖ καί θά ὀπλιστεῖ, ὥστε νά άποκτήσει μονολιθικότητα.

γ)Τό ἐπιτοίχιο ἐπιστύλιο μέ α.ά. 790 πού βρέθηκε θραυσμένο σέ δύο μεγάλα τεμάχια θά συγκολληθεῖ καί θά ὀπλιστεῖ . Τό ἐπιστύλιο θά τοποθετηθεῖ ἔτσι ὥστε τά φορτία τῶν μαρμάρινων δοκῶν καί τῶν μεταδοκίων πλακῶν πού φέρει νά μεταβιβάζονται στούς ΛΙΠ 784 καί 787 καί μέσω αὐτῶν στόν τοῖχο ἑκατέρωθεν τοῦ θυρώματος, ὥστε νά μήν ἐπιβαρύνεται τό ὑπέρθυρο. Ἡ λειτουργία αὐτή τοῦ ἐπιστυλίου σάν άμφιέρειστης δοκοῦ θά ἐξασφαλιστεῖ μέ παρεμβολή λεπτῶν φύλλων μολύβδου (⌀ 1) μεταξύ τῶν ἐπιφανειῶν ἐδράσεως στίς στηρίξεις.

Στό σχέδιο πού άκολουθεῖ τήν ἔκθεση φαίνεται ἡ στατική λεττουργία πού θά άποκτήσει ἡ περιοχή μετά τήν άποκατάσταση. Μέ γαλάζιο χρῶμα σημειώνονται τά μέλη πού φέρονται άπό τ'ο ὑπέρθυρο καί τῶν ὁποίων τά βάρη μεταφέρονται στόν τοῖχο μέσω τῆς δοκοῦ άπό τιτάνιο. Μέ μπέζ χρῶμα σημειώνονται τά μέλη πού τά βάρη τους μεταβιβάζονται κατευθείαν στόν τοῖχο. Ἀξίζει νά σημειωθεῖ ὅτι παρόμοια ἦταν ἡ στατική λειτουργία τῆς περιοχῆς καί άρχικά (λειτουργία ἐκφορικοῦ τόξου πάνω άπό τό ὑπέρθυρο). Οἱ διαφορές τῆς σημερινῆς λειτουργίας βρίσκονται στήν άνακούφιση τοῦ ὑπερθύρου καί τήν μή ἐπιβάρυνση τῶν Παραστάδων.

Σήμερα γίνονται οἱ ἐργασίες καθαρισμοῦ τῶν άρχιτεκτονικῶν με-

./.

λῶν καί οἱ συγκολλήσεις τῶν μικρῶν τεμαχίων. Παράλληλα συντάσσεται ἡ μελέτη γιά τίς συγκολλήσεις καί τίς ἐνισχύσεις τῶν μελῶν στίς θέσεις τῶν κυρίων ρηγμάτων, καθώς και τά κατασκευαστικά σχέδια.

Ἀθήνα, 23-10-1981

οἱ Υπεύθυνοι Μηχανικοί

Κ. Ζάμπας Α. Παπανικολάου